

BİLDİRİ¹

“Çok Geç Olmadan...”

İklim Değişikliği için Harekete Geçme Zamanı

07 Aralık 2009, İstanbul

İklim değişikliği sadece bir çevre sorunu değil, ekonomik, sosyal ve yaşamsal bir sorundur. İklim değişikliği ile mücadele amacıyla oluşturulan Kyoto Protokolü'nün hükümleri 2012 yılında sona eriyor. 2012 sonrasında yeni bir iklim rejiminin çerçevesini belirleyecek küresel anlaşmanın 7-18 Aralık 2009 tarihleri arasında, Kopenhag'da düzenlenecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) 15.Taraflar Toplantısı'nda oluşturulması hedefleniyor. Bu uluslararası anlaşmada; gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklarını göz önünde bulundurarak uzun dönemli yüksek sera gazı salım azaltım hedeflerini belirlemeleri öngörülüyor. Bu hedefe ulaşmak için temelde küresel ekonominin karbon yoğunluğunun tedricen azaltılması gerekiyor. Düşük karbonlu yeni bir küresel ekonomi modelinin şekilleneceği bu süreçte Türkiye'de iş dünyasının liderliğine ve sürdürülebilir kamu politikalarına her zamankinden daha çok ihtiyaç bulunuyor.

Dünyanın bugün karşı karşıya olduğu küresel iklim krizinin aciliyeti Türkiye'yi de çok geç olmadan harekete geçmeye zorluyor. Ülkemizde sürdürülebilir ekonomik kalkınma ortamının sağlanması ve iklim değişikliği ile mücadelenin kurumsallaşması için Türkiye'nin kendi özel şartlarını gözetenek yeni küresel iklim rejiminin oluşturulmasında aktif rol alması hayati önem taşıyor.

Türkiye'nin yeni iklim rejimi ile beklenen küresel ekonomik dönüşümün getireceği fırsatları değerlendirebilmesi için enerji tasarrufu ve yenilenebilir enerji teknolojilerinin geliştirilmesi; karbon yoğunluğu düşük enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması; çevre dostu ve düşük karbon teknolojilerinin kullanımı için yenilikçi ve sürdürülebilir bir strateji oluşturulması; bu uygulamaların hayata geçirilmesi için ilgili kamu politikalarının acilen yürürlüğe koyulması gerekiyor.

Bu çerçevede, İklim Platformu, 23 Kasım 2009 tarihinde iş dünyasının üst düzey yöneticilerinin katılımıyla “Türkiye’de Düşük Karbon Ekonomisine Geçiş için Arayışlar” konferansını düzenledi. Konferans kapsamında, “Teknoloji Transferi ve Teknolojinin Yaygınlaştırılması”, “Düşük Karbon Ekonomisinin Finansmanı” ve “Tedarik Zincirinde Karbon Yönetimi” çalışma grupları gerçekleştirildi. GE Türkiye CEO’su Kürşat Özkan, WWF Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Akın Öngör ve Procter&Gamble CEO’su Saffet Karpat tarafından kolaylaştırıcılığı üstlenilen çalışma grupları sonucunda aşağıdaki konularda görüş birliği sağlanmıştır.

¹ İklim Platformu’nun 23 Kasım 2009 tarihinde düzenlediği ve iş dünyasının üst düzey yöneticilerinin katıldığı “Türkiye’de Düşük Karbon Ekonomisine Geçiş için Arayışlar” konferansı sonuçları bu bildirinin içeriğini oluşturmaktadır.

Kurucular Kurulu

BÖLGESEL ÇEVRE MERKEZİ
REC Türkiye

Teknoloji ve Teknoloji Transferi

1. Düşük karbon teknolojileri konusunda başta ulusal teknoloji öncelikleri belirlenmeli ve enerji/çevre teknolojileri alanında sürdürülebilir Ar-Ge desteğinin sağlanması için gerekli girişimler acilen başlatılmalıdır. Uygulamaya konulacak düzenlemeler sürecin ekonomik gerçeklerini dikkate alarak pazarın daha hızlı gelişimini desteklemeli ve şirketlerin teknoloji kullanımının yaygınlaştırılmasını hedeflemelidir.
2. Şirketlerin AR-GE'ye yatırım yapmaları için ilgili alanlarda süreci teşvik edecek uzun dönemli kamu politikalarına ihtiyaç vardır.
3. Kamunun operasyonel faaliyetlerini özelleştirmeler yoluyla sonlandırarak (elektrik üretimi vb.) piyasayı düzenleyen taraf olarak kalması, AR-GE faaliyetlerinin sürdürülebilir rekabet ortamında gelişimi için önemlidir.
4. Kamu, özel sektör ve üniversiteler arasında teknoloji konusunda kurumsallaşmış bir koordinasyon ve iletişim yapısının hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, "Teknoloji Koordinasyon Kurulu"nın kurulması yararlı olacaktır.
5. Düşük karbon ekonomisine geçiş süreci kullanımda olan mevcut teknolojiler ile önemli oranda gerçekleştirilebilir. Bugün, asıl ihtiyaç, düşük karbon teknoloji kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik araçların geliştirilmesidir.

Düşük Karbon Ekonomisine Geçişin Finansmanı

1. Sera gazı salım azaltım hedeflerinin karbon yoğun sektörlerde uygulanması ve elde edilecek salım azaltımlarının finansal mekanizmalar ile teşvik edilmesi gerekmektedir.
2. Kirleticilerin vergilendirilmesi (karbon vergisi) ile oluşan mali kaynak "iklim fonu/yeşil fon" altında toplanıp salım azaltım projelerinin desteklenmesi için kullanılmalıdır.
3. Türkiye'nin 2012 sonrası yeni iklim rejimi çerçevesinde yürürlüğe girmesi beklenen Temiz Kalkınma Mekanizması gibi yeni desteklerden yararlanmasının sağlanması hayati önem taşımaktadır.
4. Türkiye'nin enerji verimliliği ve enerji tasarrufu için potansiyeli çok yüksektir. Ekonominin canlandırılması ve yeni istihdam alanlarının yaratılması için bu potansiyelin mutlaka kullanılması gerekmektedir.
5. Düşük karbon ekonomisine geçişte karbonun ücretlendirilebilmesi için gerekli altyapı oluşturulmalıdır.

Tedarik Zincirinde Karbon Yönetimi

1. İşletmelerin sera gazı envanteri çıkarması için ilgili sektörel hesaplama standartlarının belirlenmesi ve azaltım yapan işletmelerin bilgilerinin kamuoyu ile paylaşılması sağlanmalıdır.
2. İşletmelerde salım azaltımı için mali araçlar geliştirilmeli, gönüllü salım ticareti için yasal ve kurumsal çerçeve belirlenmelidir.
3. Tedarik zincirinde ulaştırmadan kaynaklı salımların azaltılması için yeşil motor (Euro 5) kullanımının teşvik edilmesi, fuel oil gibi oldukça kirletici ürünlerin kullanımının azaltılması ve denizyolu ile demiryolu taşımacılığının geliştirilmesi hedeflenmelidir.
4. Çevre dostu ürünler için standartlar geliştirilmeli; bu ürünlerin tüketiminin artırılması için teşvik ve/veya vergi avantajı sağlanması gerekmektedir.
5. Tüm işletmelerde enerji verimliliğini artırıcı önlemler ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı teşvik edilmelidir.

2012 sonrasında yürürlüğe girmesi beklenen yeni uluslararası anlaşma çerçevesinde düşük karbon ekonomisine geçiş yolunda iş dünyası olarak üzerimize düşen sorumlulukların farkındayız. Yeni bir ekonomi modelinin tartışıldığı bu süreçte iş dünyasının bu sorumlulukları hayata geçirebilmesi için gerekli kamu desteğinin sağlanmasının ve tüm paydaşların desteğiyle ve katılımcı bir şekilde kamunun ekonomik gerçeklere dayalı sürdürülebilir bir düşük karbon pazarı yaratmasının çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Kurucular Kurulu

BÖLGESEL ÇEVRE MERKEZİ
REC Türkiye

